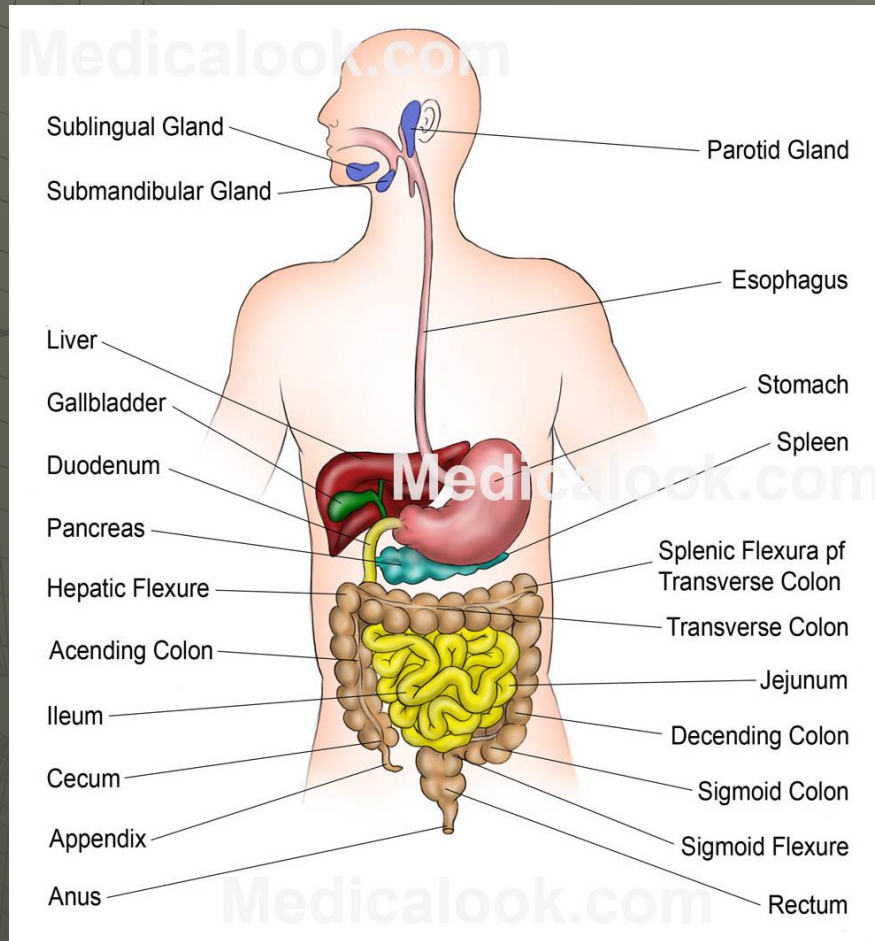

Onemocnění zažívacího traktu u dětí

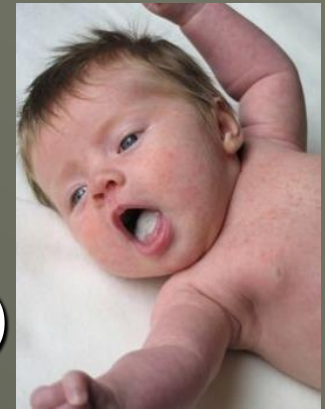
Radim Vyhnánek
Pediatrická klinika
1. lékařská fakulta UK v Praze
Thomayerova nemocnice

Anatomie

Dutina ústní (cavitas oris)

- ◆ **Zubní kaz (caries dentis)**
 - Čistit zuby od jejich prvního objevení
 - Do školního věku čistí zuby rodiče
 - Pravidelné kontroly u stomatologa
- ◆ **Moučnivka (soor)**
 - Běžná u novorozenců a kojenců
 - U starších po ATB
 - imunodeficitní stavy (DM)
 - Sledování, antikyotika lokálně, celkově
- ◆ **Rozštěp patra (cheilognathopalatoschisis)**
 - Vrozený (1:700)
 - Porucha embryonálního vývoje
 - Rodinná zátěž
 - Operace (do 3m věku)
 - Habermanova láhev

Jícen (esophagus)

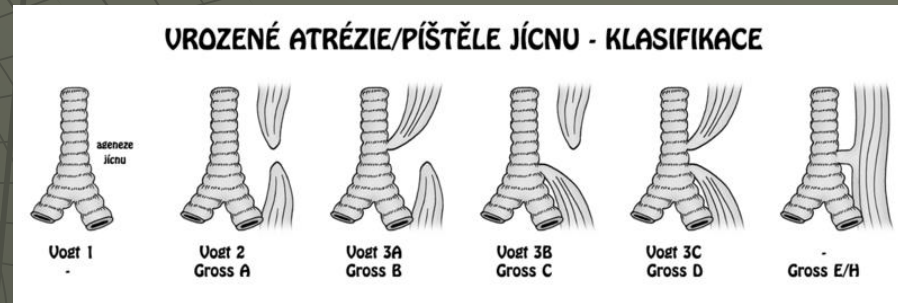
◆ Onemocnění z gastroesofageálního refluxu

- GER je častý u kojenců (ublinkávání)
- Málokdy působí obtíže
- Zažívací – zánět jícnu, neprospívání
- Dechové – infekce (průdušky, plíce, ORL?)
- Neurologické – opoždění PMR, Sandiferův syndrom
- Frekventní, zahuštěná strava
- Zvýšená poloha, Odříhnutí
- inhibitory protonové pumpy

◆ Atrézie jícnu

◆ Cizí tělesa a poleptání

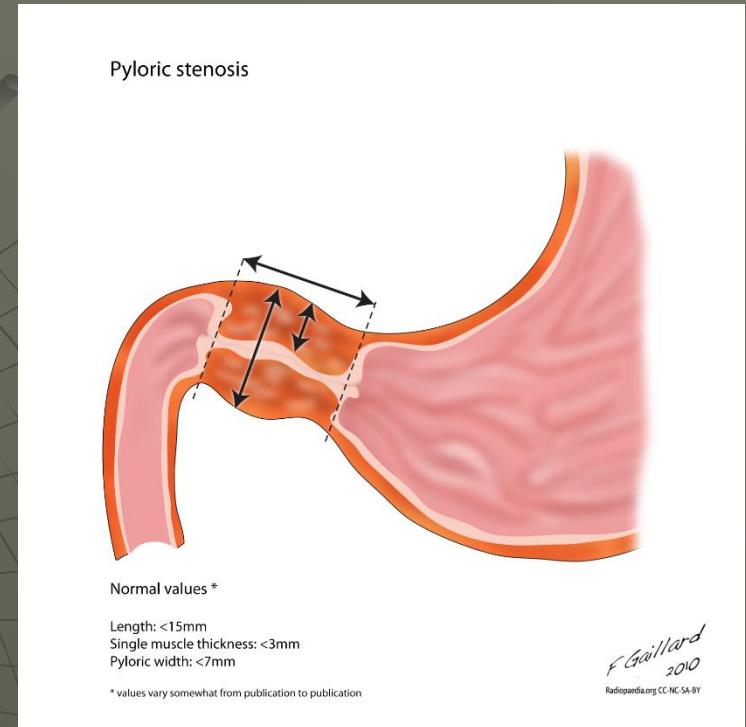
Žaludek (gaster)

◆ Peptický vřed (ulcus)

- Helicobacter pylori
- Léky (NSAID, kortikoidy)
- Alkohol, tabák
- Stres (fyzický, psychický)
- Rodinná zátěž
- PPI, endoskopické ošetření krvácení
- operace při komplikacích (perforace)

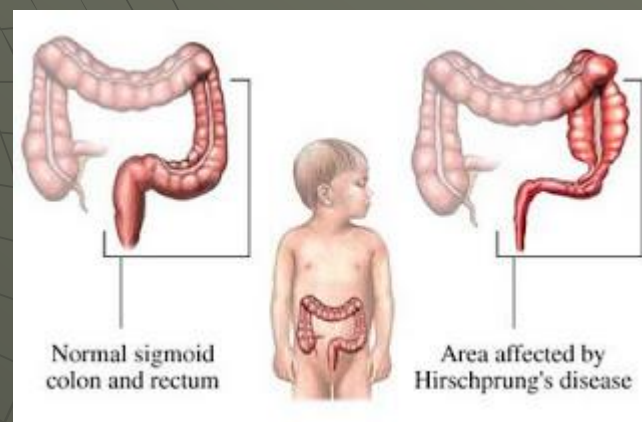
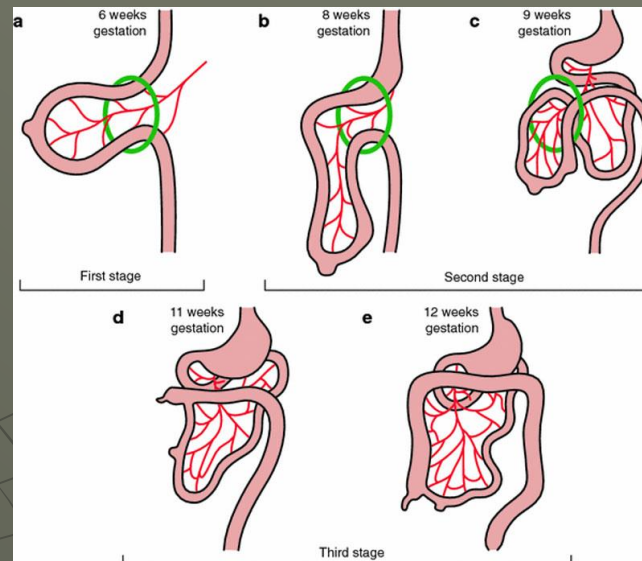
◆ Pylorostenóza

- 3-6 týden
- Zvracení obloukem
- Neprospívání, dehydratace
- Peristaltická vlna
- UZ břicha
- Úprava vnitřního prostředí (MA)
- Operační řešení (pyloromyotomie)

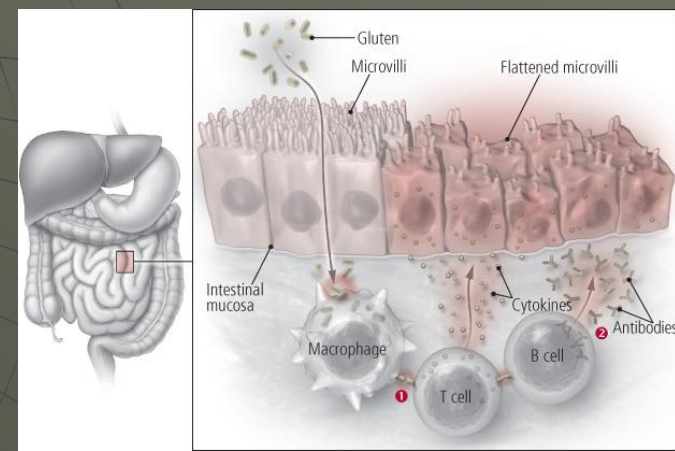
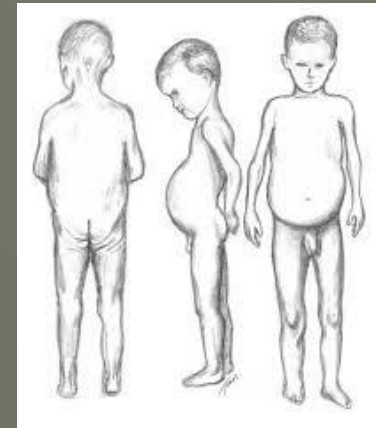
Střevo: vrožené vady

- ◆ Malrotace
 - Vysoké riziko volvulu
- ◆ Atrézie duodena
- ◆ Gastroschýza
- ◆ Omphalokéla
- ◆ Malformace anorekta
- ◆ Meckelův divertikl
 - Krvácení, volvulus
- ◆ Hirschprungova choroba
 - Porucha inervace, rektosigma
 - Odchod mekonia po více než 24h
 - Zvracení, zácpa, enterokolitida
 - Irigografie, manometrie, biopsie
 - Operace

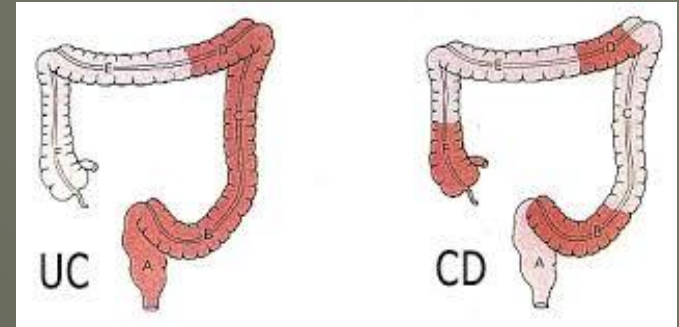
Celiakie

- ◆ Nesnášenlivost lepku
 - Pšenice, ječmen, žito, (oves)
- ◆ Autoimunitní onemocnění, 1:100
- ◆ Genetický podklad
 - HLA antigeny: DQ2/DQ8 (30% populace)
- ◆ Vliv prostředí, vystavení lepku
 - zadevení lepku mezi 4 a 7 měsícem?
 - Dokud je dítě kojeno
- ◆ Zažívací obtíže
 - Nadýmání, bolest břicha, průjem
 - Nechutenství, neprospívání, afty
- ◆ Obtíže mimo zažívací trakt
 - Chudokrevnost, Durhingova dermatitida
 - Neplodnost, potraty, pozdní puberta, nepravidelnosti cyklu
 - Malý vzrůst, osteoporóza, defekty skloviny
- ◆ Specifické protilátky
 - tTG, EMA, gliadin (purifikace)
- ◆ Duodenoskopie a histologie
 - Atrofie sliznice, slizniční leukocyty
- ◆ Striktní celoživotní bezlepková dieta

Zánětlivá střevní onemocnění

- ◆ Autoimunitní onemocnění
- ◆ 2. dekáda života
- ◆ Crohnova choroba, ulcerosní kolitida
- ◆ Průjem, krev a hlen ve stolici, tenesmy
- ◆ Nechutenství, bolest břicha, afty
- ◆ Únava, zástava růstu, neprospívání
- ◆ Perianální píštěle, toxické megacolon
- ◆ Strikturny, píštěle, perforace
- ◆ Uveitida, artritida, postižení kůže, PSC
- ◆ Zánětlivé parametry, hypalbuminemie
- ◆ Calprotectin ve stolici, anemie, ASCA, ANCA
- ◆ Endoskopie, MR enterografie, histologie
- ◆ EEN, steroidy, imunomodulancia, biologická léčba
- ◆ Chirurgie

Infekční střevní onemocnění

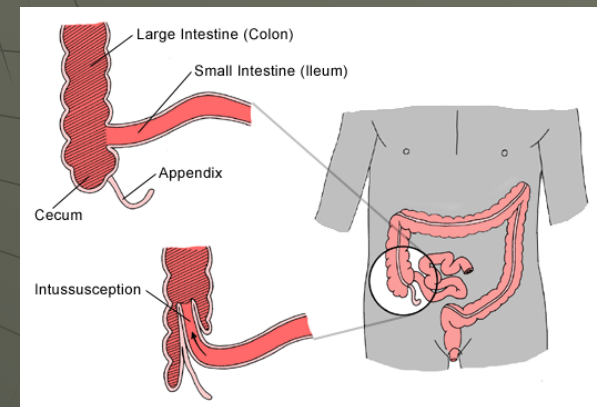
- ◆ Terapie zejména symptomatická:
 - Správná hydratace: tekutiny (parenterálně)
 - Úprava vnitřního prostředí
 - Sledovat příjem a výdej tekutin, tělesnou váhu
 - U některých bakteriálních při závažném průběhu antibiotika (Clostridie, Yersinie,..)
 - U parazitárních (často chronický průběh bez dramatických projevů) léčíme kauzálně: pyrivinium, metronidazol
- ◆ Infekční gastroenteritidy
 - Virové
 - ◆ rotaviry, ADV, noroviry,..
 - Bakteriální
 - ◆ Salmonella, Shigella, E.coli, Campylobakter, Yersinie, Clostridie,..
 - Parazitární
 - ◆ Roup, Škrkavka, Tasemince, Giardia, Améba,..

ABKM

- ◆ Alergie na bílkovinu kravského mléka
- ◆ Nejčastější alergie v kojeneckém věku (3,5%)
- ◆ Krvavý průjem, Projevy GERD, Anemie, (kožní, respirační projevy)
- ◆ IgE x non-IgE
- ◆ IgA a IgG nemají význam
- ◆ Bezmléčná dieta matky (Ca^{++})
- ◆ Extenzivní hydrolyzát, AMK formule
- ◆ Expoziční a reexpoziční test

Náhlé příhody břichní

- ◆ Zánět slepého střeva (appendicitis)
 - Teplota
 - Bolest břicha, nejprve kolem pupku, poté pravý dolní kvadrant
 - Zvracení bez průjmu
 - UZ břicha, zánětlivé ukazatele
 - Operace, ATB při komplikacích
- ◆ Invaginace
 - Náhlá břichní bolest
 - Opakované ataky bolesti (pláče, neklidu)
 - Zvracení (s příměsí žluče)
 - Stolice malinového želé
 - UZ břicha (obraz terče)
 - Klyzma (vzduch, kontrast), operace
- ◆ Peritonitida

Onemocnění jater

◆ Cholestáza

- Zhoršený odtok žluči
- Zvýšení přímého bilirubinu
- Deficit alfa-1-antitrypsinu
 - ◆ Nejčastější metabolická příčina transplantace jater
- Atrézie žlučových cest
 - ◆ v prvních týdnech života
 - ◆ Cirhóza a portální hypertenze
 - ◆ Operace prof. Kasai
- Alagille syndrom
 - ◆ Úbytek (absence) žlučvodů v hepatické triádě

Onemocnění jater

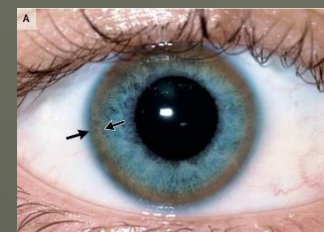
- ◆ Infekční žloutenky (A,B,C,D,E)
 - očkování (A), B

Tab. 1 – Charakteristika pěti hepatotropních virů způsobujících virovou hepatitidu

Virová hepatitida	A	B	C	D	E
čeleď	<i>Picornaviridae</i>	<i>Hepadnaviridae</i>	<i>Flaviviridae</i>	<i>Deltaviridae</i>	<i>Heperviridae</i>
nukleová kyselina	RNA	DNA	RNA	RNA	RNA
inkubační doba ve dnech	15–50	28–160	14–160	variabilní	15–45
přenos:					
fekálně-orální	ano	možný	ne	ne	ano
krví	vzácně	ano	ano	ano	ne
sexuální	ano	ano	vzácně	ano	ne
vertikální (perinatální)	ne	ano	vzácně	ano	ne
fulminantní průběh (%)	0,1	0,1–1,0	vzácně	5–20	1–2 (10–20)
přechod do chronicity (%)	0	1–10 (90)	50	běžně	0
asociace s cirhózou a HCC	ne	ano	ano	s VHB	ne

HCC – hepatocelulární karcinom

- ◆ Wilsonova choroba
 - Ukládání mědi do jater , jaterní encefalopatie
- ◆ Autoimunitní hepatitida
- ◆ Primární sklerosující cholangitida
- ◆ Steatohepatitida (nealkoholická)

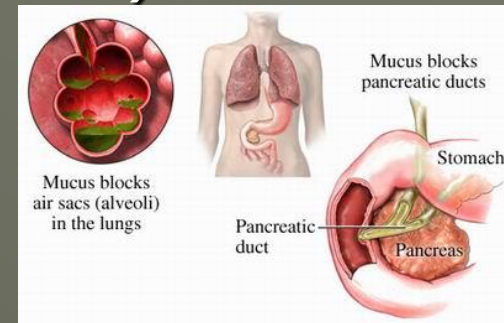

Jaterní selhání

- ◆ Jaterní encefalopatie
- ◆ Hypoglykemie
- ◆ Hepatorenální syndrom
- ◆ Ascites
- ◆ Portální hypertenze
- ◆ Proloužení INR
- ◆ Krvácení z jícnových varixů
- ◆ Svědění - pruritus
- ◆ Malabsorpce (deficit vitamínů ADEK)

Onemocnění pankreatu

- ◆ Pankreatická nedostatečnost (insuficience)
 - Cystická fibróza
 - Steatorea, neprospívání
- ◆ Akutní pankreatitida
 - Aktivace trávicích enzymů uvnitř slinivky
 - Bolest v horní části břicha, nevolnost, zvracení
 - Horečka, pseudocysta, sepse
- ◆ Chronická pankreatitida
 - Opakované nebo protrahované záněty slinivky vedou k ireverzibilním změnám
 - Hereditární pankreatitida, CF
 - Postupné snižování exokrinní i endokrinní funkce

Děkuji za pozornost

